

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.12.3.2023

Młodszy inspektor
Marcin Danowski
Komendant Powiatowy Policji w Ostródzie
ul. Handlowa 6
14-100 Ostróda

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/029 - Funkcjonowanie posterunków Policji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie, ul. Handlowa 6, 14-100 Ostróda (dalej: Komenda, KPP).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Danowski, Komendant Powiatowy Policji w Ostródzie od dnia 21 października 2016 r. (dalej: Komendant). Poprzednio, funkcję tę pełnili: Przemysław Rawa od 21 kwietnia 2016 r. do 20 października 2016 r. – p. o. Komendanta, Marek Żebrowski od 15 lutego 2016 r. do 20 kwietnia 2016 r. – p. o. Komendanta, Krzysztof Fic od 18 listopada 2010 r. do 7 lutego 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja posterunku Policji oraz zapewnienie warunków służby policjantów i przyjmowania interesantów.2. Realizacji zadań służby prewencyjnej i kryminalnej w posterunku Policji.3. Nadzór KPP nad funkcjonowaniem posterunku Policji.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2016 r. – 30 czerwca 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, o ile miały one związek z kontrolowaną działalnością
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Izabela Kowalska, główny specjalista inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/95/2023 z 5 lipca 2023 r.

(akta kontroli str.1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant prawidłowo przygotował zadanie odtworzenia posterunku Policji w Łukcie. Przeprowadzone działania spełniały wymogi określone w wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji³ oraz poleceń KGP dotyczących tworzenia bądź odtworzenia uprzednio zlikwidowanych posterunków Policji⁴. Odtworzenie tego Posterunku poprzedzono sporządzeniem analizy bezpieczeństwa wskazującej na zasadność powołania takiej jednostki. Komendant dopełnił przy tym wymogów formalnych związanych ze sporządzeniem wniosku o dokonanie zmian organizacyjno-etatowych, uzyskaniem zgody na utworzenie Posterunku, a także związanych z wydaniem stosownych rozkazów organizacyjnych i dokonaniem zmian w Regulaminie Komendy.

Obiekt Posterunku w Łukcie i jego wyposażenie spełniały wymogi określone wytycznymi nr 3/13 Komendanta Głównego Policji z 30 lipca 2013 r.⁵, w tym w zakresie dostosowania strefy ogólnodostępnej do obsługi osób z niepełnosprawnością ruchową.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. Urz. KGP, Nr 16, poz. 105, (dalej: Wytyczne Nr 5 Komendanta Głównego Policji).

⁴ Pismo Zastępcy KGP, L.dz. EP-686/2016 z dnia 31 maja 2016 r.

⁵ Wytyczne w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji.

Pełnienie służby w Posterunku powierzono doświadczonym funkcjonariuszom, zapewniając im niezbędny sprzęt transportowy, informatyki i łączności, techniki specjalnej oraz wyposażenie osobiste i ochronne. Przebieg służb i wyniki pracy funkcjonariuszy Posterunku były ewidencjonowane przez nich w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji, z zachowaniem terminu określonego w zał. nr 1 do decyzji nr 2 Komendanta Głównego Policji z 5 stycznia 2021 r.⁶ Służba ta, jak wykazało badanie, była prawidłowo organizowana. Ujawniono jednak, że w badanym okresie występowały w Posterunku przypadki niezapewnienia realizacji zadań służbowych przez referentów należących do obsady tego Posterunku. Funkcjonariusze byli oddelegowani do działań w innych komórkach Komendy, co nie wpływało korzystnie na realizację zadań. W analizowanym okresie wystąpił również jeden przypadek niedostępności Posterunku dla interesantów w dniu powszednim.

Komendant sprawował rzetelny nadzór nad Posterunkiem poprzez bieżące monitorowanie działalności, w tym istotnych danych o wynikach pracy funkcjonariuszy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja posterunku Policji oraz zapewnienie warunków służby policjantów i przyjmowania interesantów

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą w strukturze Komendy odtworzono dwa posterunki: w Łukcie i Małdytach. Szczegółowymi badaniami kontrolnym objęto utworzenie oraz funkcjonowanie posterunku Policji w Łukcie (dalej: PP lub Posterunek). Posterunek został odtworzony 26 czerwca 2020 r. Potrzeba jego odtworzenia została zgłoszona przez mieszkańców Gminy Łukta podczas konsultacji społecznych „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”, realizowanych w okresie od 23 października do 23 listopada 2018 r. W ramach konsultacji przeprowadzono ankiety oceny bezpieczeństwa, w których pytano m.in. czy liczba patroli policyjnych jest wystarczająca oraz o zasadność utworzenia posterunku Policji.

W ramach realizacji zadania odtwarzania PP dokonano analizy stanu bezpieczeństwa na terenie Gminy Łukta, przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami Gminy, a także pozyskano wiedzę o możliwości pomocy ze strony władz Gminy w zakresie utworzenia posterunku. Powyższe działania spełniły wymogi określone w wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji. Analiza stanu bezpieczeństwa uwzględniała wszystkie informacje wskazane w piśmie z maja 2016 r. ówczesnego Zastępcy KGP⁸, w tym m.in.: średni czas reakcji na zdarzenie, liczbę stwierdzonych przestępstw kryminalnych, w tym w siedmiu podstawowych kategoriach, liczbę policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej wszystkich komórek organizacyjnych, liczby służb ponadnormatywnych oraz liczby ujawnionych wykroczeń, w tym dotyczących: zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych. Analizą

⁶ Decyzja w sprawie ustalenia zestawień sprawozdawczych i informacji sprawozdawczych gromadzonych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji – zał. nr 1 „Terminy wprowadzania i zatwierdzania danych oraz okresy sprawozdawcze dla zestawień sprawozdawczych i informacji sprawozdawczych gromadzonych w SESPol” poz. L.p. 12 (Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Policji z 5 stycznia poz. Nr 1).

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ L.dz. EP-686/2016 z dnia 31 maja 2016 r.

stanu bezpieczeństwa objęto wymagane trzy okresy, tj. rok przed likwidacją posterunku Policji⁹, rok po likwidacji oraz ostatni pełny rok po likwidacji.

Dane wskazane w uzasadnieniu wniosku w sprawie odtworzenia posterunku Policji w Łukcie pochodziły z systemów ewidencyjnych Policji, w tym m.in. z: Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji (SWDP), Elektronicznego Rejestru Czynności Dochodzeniowo-Śledczych (ERCDŚ), Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji (SWD), Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol), Elektronicznego Rejestru Spraw o Wykroczenia (ERSoW).

(akta kontroli str. 4-51)

1.2. W Posterunku, od jego odtworzenia, zatrudnionych było pięciu funkcjonariuszy, co było zgodne z § 15 ust. 3 pkt 4 zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji¹⁰. Trzy etaty zostały przesunięte z KPP, a dwa pozyskane z rezerwy etatowej Komendanta Głównego Policji¹¹. W celu zapewnienia struktury organizacyjnej Posterunku, Komendant¹²:

- wyłączył z Zespołu Wywiadowczego wchodzącego w skład Referatu Patrolowo-Interwencyjnego KPP trzy stanowiska oraz zlikwidował dwa etaty Zespołu Dzielnicowych w Łukcie wchodzących w skład Rewiru Dzielnicowych KPP.
- utworzył i włączył do Posterunku pięć stanowisk, w tym:
 - jedno stanowisko policyjne w korpusie aspirantów Policji – kierownik PP,
 - dwa stanowiska policyjne w korpusie aspirantów Policji – starszy dzielnicowy, dzielnicowy,
 - dwa stanowiska policyjne w korpusie podoficerów Policji – referent.

Zmiany organizacyjne dotyczące odtworzenia Posterunku, wraz z koncepcją funkcjonowania KPP w nowej strukturze, były dokonywane na wniosek Komendanta¹³, w uzgodnieniu z Komendantem Wojewódzkim Policji w Olsztynie (dalej: Komendant Wojewódzki). Komendant Wojewódzki zawniioskował¹⁴ o ich zaakceptowanie do Komendanta Głównego Policji. Zmiany zostały zaakceptowane przez zastępcę Komendanta Głównego Policji¹⁵. Komendant Wojewódzki, zarządzeniem organizacyjnym¹⁶, zwiększył o dwa liczbę etatów w KPP, z przeznaczeniem na potrzeby Posterunku. Dokonano tego w związku z zarządzeniem organizacyjnym¹⁷ Komendanta Głównego Policji w sprawie ustalenia liczby etatów Policji i pracowników Policji w województwie warmińsko-mazurskim.

W strukturze organizacyjnej Posterunku utworzono, za zgodą Komendanta Wojewódzkiego¹⁸, tylko komórkę do spraw prewencji.

(akta kontroli str. 52-115, 116-117)

⁹ PP został zlikwidowany 15 października 2013 r.

¹⁰ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50 ze zm.

¹¹ Zarządzenie organizacyjne Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie nr 6/20/OL z 15 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie organizacyjne w sprawie ustalenia liczby etatów Policji i pracowników Policji w powiecie ostródzkim.

¹² Rozkazy organizacyjne nr: 1/20 i 2/20 z 17 czerwca 2020 r. w sprawie zmian organizacyjno-etatowych.

¹³ Pismo z 1 sierpnia 2019 r., nr KS-2499/2019 do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie.

¹⁴ Pismo z 6 sierpnia 2019 r., nr Ks-7007/19

¹⁵ Pismo z 24 września 2019 r., nr EP-4750/4034/19/TM.

¹⁶ Nr 6/20/OL z 15 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie organizacyjne w sprawie ustalenia liczby etatów w Policji i pracowników Policji w powiecie ostródzkim.

¹⁷ Nr 20/20 z 12 czerwca 2020 r.

¹⁸ Pismo z 6 sierpnia 2019 r.

1.3. Komendant wprowadził zmiany w regulaminie organizacyjnym KPP¹⁹ uwzględniające zadania Posterunku w Łukcie. Zmieniony regulamin został podpisany w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim, który nie wniósł uwag do projektu tego regulaminu.

(akta kontroli str. 121-167)

1.4. W latach 2016-2023 (do 30 czerwca) w KPP nastąpiły zmiany organizacyjne i prawne związane z odtworzeniem dwóch posterunków. Na wniosek mieszkańców odtworzono posterunek w Łukcie (z dniem 26 czerwca 2020 r.), a w związku z uchwałą Rady Gminy Małdyty - posterunek w Małdytach (1 grudnia 2018 r.).

(akta kontroli str. 168)

1.5. W analizie²⁰ sporządzonej 26 kwietnia 2019 r. Komendant oszacował koszty odtworzenia i funkcjonowania Posterunku, w tym m.in. w zakresie skutków finansowych reorganizacji wynikających ze zmian kadrowych, nakładów na odtworzenie PP, w tym kosztów budowy. Wnioski wyciągnięte z analizy wskazywały na zasadność odtworzenia Posterunku, m.in. ze względu na wskazywane przez mieszkańców w ankietach poczucie zagrożenia bezpieczeństwa.

Komendant wskazał, że w związku z planowaniem w strukturze Posterunku stanowiska kierownika PP, które zostanie utworzone po przekształceniu wyłączzonego stanowiska referenta z Zespołu Wywiadowczego Referatu Patrolowo-Interwencyjnego Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy, nastąpi podwyższenie grupy zaszerogowania z 3 grupy z mnożnikiem 1,811 na 6 grupę z mnożnikiem 2,091. Zmiana ta spowoduje wzrost wynagrodzenia o 430 zł miesięcznie. Skutkiem finansowym będą również dodatkowe środki za wysługę lat. Dwa stanowiska dzielnicowych zostaną utworzone w wyniku przesunięcia ich z Zespołu Dzielnicowych Komendy, co nie wywoła skutków finansowych.

W analizie Komendant wskazał, że 25 lutego 2019 r. Wójt Gminy Łukta przekazał Komendzie Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, aktem notarialnym, działkę budowlaną w Łukcie w celu wybudowania PP. Komendant podał, że wartość szacunkowa budowy wynosi 2 mln zł.

(akta kontroli str. 4-7, 116-117, 169-173)

1.6. Komendant podejmował działania w celu uzyskania wsparcia finansowego od władz samorządu terytorialnego na rzecz odtworzenia Posterunku. W dniu 14 lutego 2017 r. wystąpił do Wójta Gminy Łukta z zapytaniem o możliwość przekazania działki pod budowę nowego posterunku. Gmina Łukta przekazała na ten cel niezabudowaną nieruchomość (działkę ewidencyjną nr 48/13) o powierzchni 801 m² i wartości rynkowej 34 000 zł²¹. Została ona przekazana KWP w Olsztynie w formie darowizny²². W styczniu i lipcu 2020 r. Komendant zwrócił się do Wójta Gminy Łukta o możliwość zakupu samochodu osobowego na potrzeby PP w ramach sponsoringu „pół na pół”. W wyniku porozumienia zawartego w dniu 9 kwietnia 2021 r. Gmina przekazała środki na ten cel w wysokości 62 500 zł. Ponadto Gmina sfinansowała (1230 zł) zakup urządzenia do badania zawartości alkoholu – alkomatu AlcoBlow do badań przesiewowych. Jednocześnie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych co pół roku ponosiła koszty związane z legalizacją urządzenia Alcosensor IV CM. W okresie od października 2020 r. do czerwca 2023 r. wydatki te wyniosły 3070 zł.

(akta kontroli str. 174-227)

¹⁹ Regulamin KPP w Ostródzie z dnia 25 czerwca 2020 r. zmieniający regulamin KPP z 16 kwietnia 2014 r.

²⁰ Skierowanej do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie, wcześniej (18 grudnia 2018 r.) przekazanej do Naczelnika Wydziału Kadry i Szkolenia KWP w Olsztynie.

²¹ Na podstawie Uchwały Rady Gminy Łukta Nr LI/287/2018 z 28 września 2018 r.

²² Akt notarialny Repetytorium A nr 10435/2018.

1.7. W związku z realizacją zadania odtworzenia PP w Łukcie występowano o środki na ten cel z Programu modernizacji Policji 2017-2020 w wysokości: 50 000 zł w 2018 r. na dokumentację projektową inwestycji oraz 1 758 701 zł w 2019 r. i 294 485 zł w 2020 r. na budowę, a także pierwsze wyposażenie. KWP w Olsztynie, która realizowała inwestycję, otrzymała środki finansowe na budowę oraz pierwsze wyposażenie w wysokości o jakie wnioskowano.

Z Programu modernizacji Policji 2022-2025 wnioskowano o środki na remont budynku KPP w Ostródzie, w wysokości 320 697 zł. Środki otrzymano, ale zostały przesunięte i wydatkowane na potrzeby Komisariatu Policji w Moragu. Zrezygnowano z remontu budynku KPP z uwagi na jego zły stan techniczny. Podjęto decyzję o jego rozbiórce i budowie nowej siedziby w następnych latach.

(akta kontroli str. 228)

1.8. Przeprowadzone przez NIK (w dniu 26 lipca 2023 r.) oględziny PP wykazały m.in., że Posterunek zlokalizowany był w budynku jednopiętrowym, przy ulicy Kościelnej 2 w Łukcie. Na elewacji budynku umieszczone było godło państwowe, tablica urzędowa jednostki Policji oraz napis POLICJA. Posterunek był ogrodzony oraz monitorowany, przy furtce znajdował się dzwonek. Przy budynku wyznaczone były cztery miejsca parkingowe, w tym jedno dla niepełnosprawnych. Drzwi wejściowe do budynku były dwuskrzydłowe. Na drzwiach znajdowała się informacja dla interesantów (szczegółowo opisano w punkcie 1.11. wystąpienia).

Na parterze budynku, w strefie ogólnodostępnej znajdowały się m.in. następujące pomieszczenia: wiatrołap, poczekalnia, łazienka, pokój przyjęć interesantów. Dostęp do pomieszczeń w strefie ogólnodostępnej był dostosowany dla osób niepełnosprawnych, brak było zróżnicowanych poziomów posadzek i progów w drzwiach. W pokoju przyjęć interesantów znajdowało się m.in.: miejsce pracy przyjmującego interesantów (wyposażone w biurko z komputerem i łączność telefoniczną) oraz krzesła dla interesantów i wieszak na ubranie.

W strefie zamkniętej znajdowały się m.in.: pomieszczenia biurowe, szatnia z zapleczem sanitarnym (umywalka, toalety, prysznic), pomieszczenia techniczne (serwerownia, archiwum, kotłownia, garaż, pomieszczenie gospodarcze), pomieszczenie przeznaczone do spożywania posiłków. Drukarki znajdowały się w strefie zamkniętej, w pomieszczeniach biurowych i na korytarzu. Pomieszczenia biurowe (kierownika PP, dzielnicowych, patrolu interwencyjnego) były wyposażone m.in. w: biurka, sprzęt komputerowy i drukarki, krzesła obrotowe i zwykłe, szafę metalową na dokumenty i szafę ubraniową.

Pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków wyposażone było m.in. w: szafki do przechowywania naczyń i środków czystości, kosz na odpadki, stół oraz krzesła. Węzeł sanitarny był wspólny dla kobiet i mężczyzn.

Posterunek dysponował jednym pojazdem patrolowo-interwencyjnym, który był wyposażony m.in. w: apteczkę R0, urządzenie elektroniczne do pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu metodą spektrometrii w podczerwieni i kamizelkę kuloodporną.

W dniu oględzin służbę pełniło dwóch funkcjonariuszy: dzielnicowy, który realizował zadania służbowe w ramach obchodu oraz kursantka, tj. policjantka przed kursem podstawowym²³. Dzielnicowy posiadał wyposażenie indywidualne (broń, gaz, pałka policyjna, kajdanki).

²³ Rozpoczęcie kursu podstawowego w Szkole Policji w Pile zaplanowano na 27 sierpnia 2023 r.

W toku oględzin ustalono, że kierownik PP prowadził, wymaganą wytycznymi nr 5 Komendanta Głównego Policji, następującą dokumentację:

- rejestr spraw przydzielonych policjantowi posterunku Policji,
- książkę służby w patrolach, obchodach i na posterunku, w postaci elektronicznej w systemie SWDP,
- książkę odpraw do służby, w postaci elektronicznej w systemie SWDP,
- grafik służby, w postaci elektronicznej w systemie SWDP,
- ewidencję wyników pracy policjantów posterunku Policji, w postaci elektronicznej w systemie SESPól,
- zeszyt przyjęć interesantów w sprawach uwag i wniosków dotyczących pracy policjantów PP.

Systemy informatyczne Policji, tj. SESPól, SWDP, KSIP, dostępne z poziomu PP.

W trakcie oględzin ustalono również, że Posterunek był wyposażony w środki łączności i wyposażenie informatyczne, w tym m.in.: zasilacze UPS, centralę telefoniczną, system zasilania węzła teleinformatycznego, system wideodomofonowy, radiostacje przenośne. Radiostacja stacjonarna HYTERA MD785i, przekazana na wyposażenie Posterunku 26 czerwca 2020 r., nie była zainstalowana, a przechowywano ją zapakowaną w oryginalnym opakowaniu w szafie. Została ona uruchomiona w trakcie kontroli NIK (7 września 2023 r.) przez pracowników Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Olsztynie.

Kierownik PP wyjaśnił, że za łączność stacjonarną odpowiedzialny jest Wydział Łączności i Informatyki KWP w Olsztynie. Dodał, że 7 września 2023 r. pracownicy tego Wydziału przeprowadzili prace serwisowe masztu radiowego i uruchomili stacjonarną łączność radiową za pomocą stacji HYTERA MD785i.

Komendant wyjaśnił, że 25 września 2020 r. zwrócił się do Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Olsztynie z prośbą o instalację m.in. łączności radiowej. Wskazał, że poruszał tę kwestię również w rozmowach telefonicznych, ale z uwagi na stan epidemii Covid-19 i związane z tym absencje pracowników ww. Wydziału oraz prace związane z łącznością i monitoringiem remontowanego Komisariatu Policji w Morażu, instalacja łączności radiowej w Łukcie została przełożona na termin późniejszy. Jednocześnie Komendant zaznaczył, że uruchomienie radiostacji zwiększyło poziom niezawodności łączności z jednostkami Policji w razie awarii podstawowych środków łączności i sytuacji kryzysowej.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego wyjaśnił, że ze względu na okres pandemiczny i związaną z tym liczną absencją w Wydziale Łączności i Informatyki KWP wielokrotnie przekładano instalację radiostacji. Montaż utrudniały również liczne awarie, jakie miały miejsce w garnizonie. Przedstawione czynniki wewnętrzne (awarie) oraz te zewnętrzne (pandemia i wysoka absencja) nałożyły się na siebie w tym samym czasie i spowodowały zakłócenie komunikacji, w wyniku której przekładano zadanie instalacji radiostacji w Posterunku.

NIK wskazuje, że to Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie była odpowiedzialna za budowę i wszelkie instalacje systemów w Posterunku, od projektu do jego ukończenia.

(akta kontroli str. 116-120, 229-275)

1.9. Przed odtworzeniem PP Komendant dokonał analizy potrzeb kadrowych, która została przekazana do Komendanta Wojewódzkiego. W analizie wskazał potrzeby etatowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania KPP, w tym konieczność

pozyskania dwóch etatów z zasobów Policji. W strukturze etatowej PP utworzono stanowiska: kierownika, starszego dzielnicowego, dzielnicowego oraz dwa stanowiska referentów patrolowo-interwencyjnych, co było zgodne z § 9 wytycznych nr 5 Komendanta Głównego Policji. Kierownikiem Posterunku został policjant z 12-letnim stażem w Policji, z doświadczeniem w zakresie prewencji i ruchu drogowego, zatrudniony na stanowisku dzielnicowego przez siedem lat. Stanowiska dzielnicowych powierzono funkcjonariuszom z 10- i 8-letnim doświadczeniem na stanowiskach patrolowo-interwencyjnych oraz dzielnicowych. Stanowiska referentów powierzono policjantom z 4-letnim stażem w Policji na stanowiskach patrolowo-interwencyjnych.

(akta kontroli str. 276-277, 440-464)

1.10. Wszyscy policjanci Posterunku odbyli w ramach doskonalenia zawodowego niezbędne kursy specjalistyczne w przedmiocie służby. Stosownie do § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji²⁴, Komendant zgłaszał potrzeby szkoleniowe jednostki. Analiza wykazała, że funkcjonariusze Posterunku odbyli zaplanowane szkolenia, w tym m.in.: kurs specjalistyczny dla dzielnicowych, dla policjantów recertyfikujących uprawnienia do wykonywania zadań związanych z udzielaniem kwalifikowanej pierwszej pomocy.

(akta kontroli str. 278-388)

1.11. W wyniku odtworzenia Posterunku zapewniono mieszkańcom i interesantom możliwość bezpośredniego kontaktu z policjantem lub oficerem dyżurny. Posterunek był właściwie oznakowany²⁵ (nazwa i lokalizacja: tablica urzędowa jednostki policji, napis POLICJA, adres). W widocznym miejscu (na drzwiach wejściowych do budynku) zamieszczono informację zawierającą takie dane jak: dane kontaktowe do kierownika posterunku i dzielnicowych, tj. numery telefonów stacjonarnych i komórkowych, teren działania poszczególnych dzielnicowych. Podana była też informacja dotycząca dyżuru Kierownika PP (poniedziałek w godz. 10.00-14.00), informacja o możliwości kontaktu całodobowego z dyżurnym KPP w Ostródzie wraz z numerami telefonów i adresem KPP. Dane kontaktowe były zamieszczone również na stronie internetowej KPP w Ostródzie²⁶.

(akta kontroli str. 389)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Realizacja zadań służby prewencyjnej i kryminalnej w posterunku Policji

Opis stanu
faktycznego

2.1. W ramach realizacji służby prewencyjnej funkcjonariusze Posterunku opracowywali półroczne plany działań priorytetowych dla poszczególnych rejonów Gminy. Po każdym okresie obowiązywania planu dokonywano oceny ich realizacji. Kierownik PP dokonywał również cyklicznych analiz rejonów dzielnicowych pod kątem realizacji zadań i równomiernego obciążenia. Policjanci PP współpracowali z samorządem terytorialnym oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz

²⁴ Dz. U. poz. 2826.

²⁵ Wykazały to oględziny NIK przeprowadzone 26 lipca 2023 r.

²⁶ <https://ostroda.policja.gov.pl/o15/kontakt/posteru/posterunek-p/70208.Posterunek-Policji-w-Lukcie.html>

bezpieczeństwa i porządku publicznego, tj. organizowali cykliczne spotkania w szkołach i gminnym domu kultury.

Funkcjonariusze PP realizowali również czynności administracyjno-porządkowe zlecane przez sądy, prokuratury oraz organy władz samorządowych polegające na doprowadzaniu osób do różnych placówek, np. zakładów karnych. Prowadzili poszukiwania osób oraz ustalali miejsca zamieszkania osób wskazanych przez ww. jednostki.

Kierownik PP wyjaśnił, że organizacja służby w Posterunku opierała się na comiesięcznej analizie stanu bezpieczeństwa sporządzanej w KPP Ostróda na potrzeby dyslokowania służb zewnętrznych na dany miesiąc. Organizacja służb zależy również od zgłaszanych potrzeb pochodzących z innych źródeł, w tym ze środków masowego przekazu oraz od władz samorządowych, społeczności lokalnej czy podmiotów pozapolicyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 390-421)

2.2. W okresie 2022-2023 r. (I półrocze) policjanci PP przeprowadzili 70 spotkań (48 w 2022 r., 22 do 30 czerwca 2023 r. – średnio cztery spotkania w miesiącu) na rzecz współdziałania z samorządem lokalnym oraz mieszkańcami. Spotkania z samorządem, tj. m.in. z Wójtem i pracownikami Urzędu Gminy w Łukcie, z sołtysami i mieszkańcami miejscowości²⁷ położonych na terenie Gminy, dotyczyły zagadnień z zakresu bezpieczeństwa (krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa) i prewencji. Organizowano również spotkania informacyjno-edukacyjne z dziećmi i młodzieżą²⁸ w zakresie odpowiedzialności karnej nieletnich, cyberprzemocy oraz akcji: „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”. Policjanci PP uczestniczyli również w spotkaniach, na których omawiano zagadnienia bezpieczeństwa, prewencji i pomocy socjalnej z mieszkańcami Gminy oraz pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łukcie oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Łukcie.

(dowód: akta kontroli str. 422-438)

2.3. W okresie objętym kontrolą policjanci PP realizowali służby w dni powszednie, zazwyczaj w godzinach 7-15, a także np. w godzinach 12-19 oraz od 19 do 3 w nocy. Kierownik Posterunku wyjaśnił, że czas służby na realizację zadań przez policjantów wynikał z analizy bezpieczeństwa, a także z bieżących wydarzeń w poległym im rejonie. Dodał, że praca zmianowa ma na celu zapobieganie i kontrolę rejonu w celu niedopuszczenia do zjawisk czy zdarzeń spowodowanych działalnością przestępczą. Zdaniem Kierownika Posterunku praca zmianowa pozwala na lepszy kontakt ze społeczeństwem, umożliwiając jak najlepszy kontakt z dzielnicowym.

W poszczególnych miesiącach 2022 r. średnia liczba policjantów faktycznie realizujących o służbę w PP wynosiła od 2,85 do 5, a w 2023 r. (do 30 czerwca) od 3,4 do 4,78. Liczba godzin nadliczbowych policjantów PP wynosiła: 322 godziny w 2023 r. (I półrocze), 446 w 2022 r., 217 w 2021 r. i 73,5 w 2020 r.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że w przypadku niższej liczby policjantów kierownik Posterunku częściowo przejmował obowiązki funkcjonariuszy, realizując służbę patrolową lub inne czynności zlecane.

W sprawie zwiększenia się liczby godzin nadliczbowych policjantów PP za I półrocze 2023 r. w porównaniu do lat 2021-2022, kierownik Posterunku wyjaśnił, że wynikało to z faktu, że policjanci nie byli obciążeni delegacjami kierującymi ich do

²⁷ Zajączkowo, Lusajny, Kojdy, Pelnik, Ramoty, Florczaki, Wynki, Worliny, Dag, Plichta, Kotkowo, Mostkowo, Nowe Ramoty, Kozia Góra, Głędy, Molza, Worliny.

²⁸ M.in. w Szkole Podstawowej w Mostkowie, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukcie, Szkole Podstawowej w Moragu,

innych komórek organizacyjnych Komendy. Spowodowało to zwiększenie liczby służb w ramach czynności Posterunku. Nadgodziny wynikały również z przedłużających się służb dotyczących zabezpieczenia miejsc zdarzeń oraz realizacji zadań w związku działaniami w Nieetatowym Pododdziale Policji.

Szczegółowa analiza grafików²⁹ wykazała, że:

- w 15 dniach okresu objętego kontrolą nastąpiło zmniejszenie obsady pełniącej służbę w stosunku do zaplanowanej, w tych przypadkach służbę pełniło mniej niż trzech funkcjonariuszy,
- poza jednym przypadkiem (opisano w punkcie 2 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*), Posterunek był dostępny dla interesantów w dni powszednie w zwyczajowych godzinach pracy.

Badanie grafików za poszczególne miesiące od czerwca 2020 r. do czerwca 2023 r. wykazało ponadto, że w PP nie zapewniono realizacji zadań służbowych przez obu referentów należących do obsady tego Posterunku (opisano w punkcie 1 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 439-576)

2.4. Policjanci PP³⁰ posiadali dostęp do systemów informatycznych Policji, tj. do SESPól – pięciu funkcjonariuszy, do SWD – dwóch, do KSIP – czterech. Analiza wprowadzania danych do systemu SESPól i SWD, dokonana na podstawie wpisów do systemów z maja i czerwca 2023 r., wykazała, że dokonywane są one codziennie i z wymaganą szczegółowością. Zatwierdzanie danych przez kierownika PP następuje tego samego dnia lub dzień później.

(dowód: akta kontroli str. 575-660)

2.5. Porównanie wskaźników bezpieczeństwa na terenie Gminy Łukta za 2022 r. z danymi przyjętymi we wniosku o odtworzenie PP wykazało m.in., że :

- średni czas reakcji na zdarzenie: za 2022 r. – wyniósł 00:21:29, dane wskazane w analizie sporządzonej przed odtworzeniem PP ostatni rok po likwidacji posterunku (1 listopada 2016 r. – 31 października 2017 r.) – 00:27:19,
- liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych, w tym w 7 podstawowych kategoriach, odpowiednio: 65; 43,
- wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych, w tym w 7 podstawowych kategoriach: 49,23%; 37,21%,
- liczba stwierdzonych przestępstw dot. kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości: 6; 6,
- liczba policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej wszystkich komórek organizacyjnych (poza OPP i SPPP31): 697; 296,
- liczba służb ponadnormatywnych: 0; 0,
- liczba ujawnionych wykroczeń, w tym dotyczących: zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych: 8; 28.

W sprawie obniżenia liczby ujawnionych wykroczeń Zastępca Komendanta wyjaśnił, że wynikało to ze stałej pracy prewencyjnej funkcjonariuszy polegającej na zapobieganiu popełnianiu wykroczeń.

(dowód: akta kontroli str. 661-664)

²⁹ Za marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień 2022 r. oraz marzec, czerwiec 2023 r.

³⁰ Według stanu na 30 czerwca 2023 r.

³¹ Oddziały prewencji Policji, samodzielne pododdziały prewencji Policji.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od 7 lipca 2020 r. do 31 sierpnia 2022 r. w Posterunku nie zapewniono realizacji zadań służbowych przez obu referentów należących do obsady tego Posterunku, co nie wpływało korzystnie na realizację zadań powierzonych tym funkcjonariuszom, polegających m.in. na realizowaniu czynności o charakterze patrolowo-interwencyjnym na terenie gminy Łukta. Szczegółowe badanie dokumentacji wykazało, że w okresie od 7 lipca 2020 r. do 10 maja 2021 r. oraz od 1 października 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r. – tylko jeden z ww. referentów pełnił służbę w Posterunku, a od 8 lipca 2021 r. do 30 września 2021 r. oraz od 20 lipca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. – żaden z nich nie pełnił służby w tej komórce.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że funkcjonariusze zostali oddelegowani do innych komórek pionu patrolowo-interwencyjnego oraz pionu ruchu drogowego Komendy. Przesunięcia wynikały z bieżących potrzeb związanych z brakami kadrowymi.

2. W jednym przypadku (30 czerwca 2022 r.) Posterunek był dostępny dla interesantów dopiero od godz. 13.00.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że pod nieobecność funkcjonariuszy w Posterunku dostępny był wideofon umieszczony przy bramce wejściowej. Poprzez wideofon interesant łączył się bezpośrednio z dyżurnym KPP.

(dowód: akta kontroli str. 440-574, 665-666)

OCENA CZĄSTKOWA

Posterunek był dostępny dla interesantów (poza jednym przypadkiem) w dni powszednie. Przebieg służb i wyniki pracy funkcjonariuszy Posterunku były ewidencjonowane przez nich w systemach ewidencyjnych Policji. Funkcjonariusze realizowali czynności z zakresu zadań Posterunku, w tym m.in. współdziałali z samorządem lokalnym. Wystąpiły jednak przypadki niezapewnienia realizacji na terenie gminy Łukta zadań służbowych przez referentów należących do obsady tego Posterunku.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Nadzór nad funkcjonowaniem posterunków Policji

3.1. Komendant prowadził monitoring realizacji celów i zadań jednostki cyklicznie, poprzez porównywanie wskaźników. Dokonywał tego m.in. z wykorzystaniem systemu SESPol – karta efektywności służby policjanta.

Komendant wyjaśnił, że prowadził nadzór nad Posterunkiem m.in. poprzez polecenia, szkolenia oraz wymianę informacji za pomocą wideokonferencji, poprzez wewnętrzną łączność Cisco bądź osobiste odprawy z podległym mu kierownictwem. Polecenia do realizacji oraz wytyczne wysyłane są za pomocą poczty elektronicznej SEPP. Podał również, że systematycznie monitoruje rejestrowane zdarzenia w Systemie Wspomagania Dowodzenia oraz zapoznaje się z wytworzoną dokumentacją w ramach bezpośredniego nadzoru bądź za pośrednictwem osób wyznaczonych pod jego nieobecność. Każdorazowo wymaga od kierownictwa, aby osobiście informowano go o sposobie realizacji wydanych przez niego poleceń i zrealizowanych zadaniach.

(akta kontroli str. 116, 118-119, 667-713)

3.2. W okresie 2020-2023 r. (I półrocze) policjanci PP realizowali zadania służby prewencyjnej i kryminalnej poprzez przyjęcie:

- 40 w 2020 r., 109 w 2021 r., 126 w 2022 r., 58 w 2023 r. (do 30 czerwca) zgłoszeń o zdarzeniach i sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia,

- odpowiednio: 21, 37, 42, 17 zgłoszeń o zdarzeniach i sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

Podjęto również 972 w 2020 r., 1098 w 2021 r., 811 w 2022 r., 329 w 2023 r. (do 30 czerwca) działań, w tym odpowiednio: 900, 967, 632, 245 w obszarze służby prewencji oraz 72, 81, 84, 40 w obszarze służby kryminalnej.

(akta kontroli str. 714)

3.3. Komendant dokonywał analizy efektywności PP, m.in. z zastosowaniem kryteriów wskazanych w analizie sporządzanej przed odtworzeniem Posterunku. I tak:

- średni czas reakcji na zdarzenie: za 2021 r. – wyniósł 00:23:39, za 2022 r. – 00:21:29, za I półrocze 2023 r. – 00:24:12;
- liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych, w tym w 7 podstawowych kategoriach, odpowiednio: 68, 65, 26;
- wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych, w tym w 7 podstawowych kategoriach: 57%, 49%, 50%;
- liczba stwierdzonych przestępstw dot. kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości: 11, 6, 4;
- liczba patroli skierowanych do służby patrolowej i obchodowej wszystkich komórek organizacyjnych: 716, 697, 342;
- liczba służb ponadnormatywnych: 0, 0, 0;
- liczba ujawnionych wykroczeń, w tym dotyczących: zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych: 11, 8, 9.

(akta kontroli str. 661-664)

3.4. Z prowadzonej w KPP dokumentacji nie wynika, aby w okresie od utworzenia Posterunku do 30 czerwca 2023 r., wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące sposobu organizacji, czy też funkcjonowania Posterunku. Nie prowadzono również postępowań dyscyplinarnych w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w PP.

Z informacji uzyskanej (w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK) od Starosty Powiatu Ostródzkiego oraz Wójta Gminy Łukta wynika, że do 30 czerwca 2023 r. do Starostwa Powiatowego w Ostródzie oraz Urzędu Gminy w Łukcie nie wpłynęły skargi oraz wnioski mieszkańców, dotyczące sposobu organizacji lub funkcjonowania Posterunku.

(akta kontroli str. 224-227, 715-760)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Z uwagi na fakt, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości wystąpiły w latach 2020-2022, a nie miały miejsca w 2023 r., tj. ostatnim roku objętym badaniami kontrolnymi, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, 25 września 2023 r.

Kontroler
Izabela Kowalska
Główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Olsztynie

Piotr Górny

.....
podpis